

Prædiken 4.s. i trinitatis

754 Se da stiger solen af havets skød

dåb

694 Jesus, at du blev min broder

...

52 Du, herre Krist

11 Nu takke alle Gud

Du, som har som dig selv mig givet,

lad i dig mig elske livet.

Jesu ord i dag i Lukas evangeliet er stærke, betydningsmættede, livsnære og stadig vedkommende ord. Det er rigtige kerneord, hvad angår evangeliets kald til os, og til den etiske fordring, som rammer os, af Jesu forkyndelse.

Jesus formaner os om, at vi skal være barmhjertige, at vi ikke skal dømmе, at vi skal tilgive og give.

"Vær barmhjertig! Døm ikke! Tilgiv! Giv!" siger Jesus.

Dertil føjer Jesus så en række billedord, den korte, nærmest ordsprogsagtige lignelse i spørgsmålet: "Kan en blind lede en blind, eller vil de ikke begge falde i grøften?" Man kan se det for sig og må uundgåelig føle sig ramt, fordi vi er del af det, vi er, del af verden og dermed også del af en tid, hvor vi fortsat famler os frem for at finde mening og retning.

Og Jesus taler i ordbilleder, som vi har let ved at huske, som når han i dag spørger: "Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje?". Det er afsløring og hudfletning af vi menneskers dømmesyge, en opfordring til os om dog at udvise et minimum af selvindsigt, når vi har travlt med at vurdere og dømmе andre. "Tag lige og se på dig selv først. Se bjælken i dit eget øje, før du ser splinten i de andres øjne og dømmе dem ude".

Jesus var en mester til med sådanne ordknappe formuleringer at afsløre vi menneskers dømmesyge. Tænk blot på dengang, hvor han med en enkelt sætning var i stand til at standse og opløse en dømmesyg flok!

Det er historien om, hvordan en vred og indigneret menneskemængde bringer en kvinde frem i Jesu midte, en kvinde, som er grebet i hor. Og de vil stene hende. Det siger loven, at de er i deres gode ret til. Jesus siger så imidlertid til dem: "Den af jer, der er uden synd, skal kaste den første sten på hende". Og disse få ord gør den dømmende flok tavse. Det får den enkelte i flokken til at se bjælken i egne øjne, bjælkerne i deres egne handlinger. Jesu ord sprænger den dømmesyge og selvretfærdige gruppe. Den opløses, og den enkelte går skamfuldt derfra.

Jesu prægnante ord om, at den uden synd skal kaste den første sten, og ordene i dag om bjælken i eget øjet er en total afsløring af os, og de opløser al mulig selvtilfredshed og trang til dømmesyge i os.

Det er sådan, vi skal høre disse ord, og det er sådan, vi skal lade dem ramme os i sind og hjerte.

Formaningernes baggrund

"Vær barmhjertig! Døm ikke! Tilgiv! Giv!" siger Jesus. Det er imidlertid vigtigt, at vi har øje for, på hvilken baggrund disse formaninger lyder. Jesus siger ikke blot: "Vær barmhjertig! Døm ikke! Tilgiv! Giv! ".

Han siger: "Vær barmhjertig, som jeres far er barmhjertig. Døm ikke, så skal I ikke selv fordømmes. Tilgiv, så skal I få tilgivelse. Giv, så skal der gives jer".

Det, at vi skal være barmhjertige, beror og hviler ikke blot på os selv og på vores egen evne til at udøve en barmhjertig handling. Fordringen om barmhjertighed står som et kald til os, et ord, fra ham, som står bag vores liv og hvem, vi skylder alt.

Gud har skabt, elsket og elsker verden, og han er barmhjertig, og af ham er vi fordret at udvise barmhjertighed, ikke at dømme, men at tilgive hinanden og at give andre del i det, vi er givet.

Gør det så nogen forskel, vil én måske indvende? Der kan vel godt udvises barmhjertighed uden Gudstro? Ja, det kan der, og det sker.

Men målestokken uden Gud er imidlertid en anden. Der er forskel på, om vi opfatter vores liv som en Guds gave, eller vi tror, vi kun beror på os selv.

Når fordringen har sit udspring i Gud, som har skabt verden og givet os livet, så er det at udøve barmhjertighed ikke noget vi skal præstere, men det er noget

selvfølgelig, vi skal gøre, fordi Gud har lagt sin kærlighed ind i os. Vi skylder Gud at elske ham og at elske vores næste.

Vi er givet favnen fuld

Der er ganske vist så meget, så mange bjælker, vi fortsat lægger imellem Gud og os, og der så mange sten, vi bestandigt gribe ud efter og fat om med vores hænder og kaster mod hinanden, men det ændrer ikke på den kærlighed, Gud møder os med. Han har forsonet sig med os, holder fast i os og slipper os ikke. Det har været påskemorgen og pinsedag. Det er vores held.

Jesus har i evangeliet i dag en utrolig smuk, igen billedlig formulering af det, vi er givet af Gud og bliver givet i livet af ham.

Inden Jesus kommer med sin formaning om, at vi skal huske, at det mål, vi måler med, det skal vi selv få tilmålt med, - hvad jo oplagt både gælder i forholdet til Gud og i de mellem menneskelige forhold - så siger han: "Et godt, presset, rystet, topfyldt mål skal man give jer i favnen".

En nærmere specifikation af, hvad det er for noget, målt op, som vi står med i hænderne og har favnen fuld af, nævner Jesus ikke. Men det er i alt fald noget som gør, at vi ikke blot står tomhændede i livet, og som gør, at der er mere og andet at sige om ethvert menneskes liv end f.eks. ordene fra Salmernes bog, om at "menneskets liv er som græsset, det blomstrer som markens blomster, når vinden blæser over det, er det der ikke mere, dér, hvor det stod, ser man det ikke mere."

Vi står med favnen fuld. Der er en tilføjelse i denne samme salme i Salmernes Bog, om at Guds troskab varer fra evighed til evighed, og det er netop også denne trofasthed, denne Guds kærlighed, som Jesus så fremhæver i ordene om, at vi mennesker skal stå med et godt, presset, rystet, topfyldt mål i favnen.

Vi står med favnen fuld. Hvad det så er vi har fået i favnen, hvad dette mål er, udfolder Jesus ikke. Jeg har altid hørt og tænkt det som noget flydende, hørt ordene: "presset, rystet og topfyldt" som står vi med et stort bæger i favnen fuld af en guddommelig drik, frugt blandet med vand fra paradiset's kilde, men f.eks. i den nyeste oversættelse af dette sted på hverdagsdansk, Den nye Aftale, beskrives det som korn, der er målt op, og som vi altså har fået et overflod af.

Flydende eller fast, det er imidlertid af mindre betydning. Det væsentlige er, at vi mennesker, hvor svage og skrøbelige, vi end er, og hvor meget eller hvor lidt, vi end selv kan magte og evne, hvor meget dømmesygen end kan forbitre os og gøre os blinde, ja stå imellem os og livet, og hvor krampagtigt vi end holder fast i det, som vi regner som vores eget, så står vi med favnen fuld af Guds gode gaver.

Og det, som vores favn er fuld af, det er ikke blot noget, vi skal holde for os selv,
Det skal som korn strøes ud og som en drik deles med andre. Vi skylder Gud at
leve ud af den Ånd, vi er skabt af, og handle som den hånd, der har formet os.

Gud, hjælp os dertil!

I Jesu navn. Amen